

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семе́на Кузне́ця
від 16.05.2025 р. протокол № 7

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семе́на Кузне́ця
від 16.05.2025 р. № 160

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИТНИЙ КОНТРОЛЬ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

Другий (магістерський)
Магістр
D Бізнес, адміністрування та право
**D2 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок**

Харків, 2025

ПРЕАМБУЛА

Робоча група освітньо-професійної програми «Митний контроль»:

Найденко Олексій Євгенович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій, гарант освітньої програми.

Тищенко Вікторія Федорівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій.

Ачкасова Світлана Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій.

Завгородня Марія Володимирівна – здобувач вищої освіти;

Печніков Михайло Андрійович – випускник освітньої програми;

Смердов Віталій Юрійович, директор Палати податкових консультантів.

Розглянуто на засіданні кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій, протокол № 13, від 10 лютого 2025 року.

Розглянуто вченою радою навчально-науковий інститут міжнародних відносин, протокол № 9, від 30 квітня 2025 року.

ОП розроблена/оновлена на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України, Постанови КМУ № 1392 від 16.12.2022 р.

2. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 866.

3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Пропозицій роботодавців.

6. Рекомендації після процедур внутрішнього та зовнішнього оцінювання ОП (акредитація НАЗЯВО, міжнародними інституціями, сертифікації та інші).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

І. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузі знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Спеціалізація	-
Освітня програма	Митний контроль / Customs control
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та розрахункові строки виконання освітньої програми	Очна (денна) форма – 90 кредитів, 1 рік 4 місяці.
Наявність акредитації	
Мова(и) навчання / оцінювання	Українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій http://www.customs.hneu.edu.ua/
Вимоги до зарахування	Для успішного засвоєння освітньої програми магістра вступники повинні мати вищу освіту першого (бакалаврського) рівня або другого (магістерського) рівня або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі бізнес, адміністрування та право за спеціальністю фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Правила та строки прийому на навчання розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://pk.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/ .
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку за освітньо-професійною програмою «Митний контроль»
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	—

Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітня програма – Митний контроль
Мета освітньої програми	Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних ставити та розв'язувати складні завдання і вирішувати практичні проблеми в сфері організації митного контролю та митного супроводження зовнішньоторговельної діяльності суб'єктів господарювання. Здобувачі вищої освіти за ОП «Митний контроль» отримують необхідні професійні компетентності та навички щодо здійснення аналітичної, консультативної, фінансової, управлінської, контрольної та адміністративної діяльності у сфері фінансів митної політики та митно-тарифного регулювання на макро- і мікрорівнях з використанням сучасних фінансових технологій і інструментів в умовах мінливості та невизначеності ринкового середовища, глобалізаційних змін та євроінтеграційних процесів.
Фокус та особливості (унікальність) програми	Фокус та особливості (унікальність) програми полягають в її орієнтації на чітке усвідомлення здобувачами вищої освіти місця методів тарифного та нетарифного регулювання в митному контролі, порядку проведення експертиз при здійсненні митного оформлення товарів, визначення податкових наслідків та ризиків застосування митних режимів. Ключові слова: митний контроль, митно-тарифне адміністрування, експертиза товарів, митні режими, зовнішньоекономічна діяльність.
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, методи та способи митного контролю та адміністрування митних платежів. Методи, методики та технології: методи, методики та технології фінансової науки і практики. Інструментарій та обладнання: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи в сфері фінансів, банківської справи, страхування, фондового ринку, митного контролю.
Академічна мобільність	—
Академічні права	Мають право продовжити навчання на третьому освітньонауковому рівні вищої освіти (доктора філософії) та набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.

Професійні права	Право професійної діяльності відповідно до отриманої освітньої кваліфікації.
Працевлаштування випускників	Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) а саме: 1467 Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів. 1469 Менеджер (управитель) із фінансового посередництва. 1475.4 Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності. 2411.2 Консультант з податків і зборів. 2419.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань. Консультант із зовнішньоекономічних питань. 2441.2 Аналітик з інвестицій; Аналітик з кредитування; Консультант з економічних питань; Економіст з податків і зборів. 3411 Брокер; Дилер. 3422. Агент з митного оформлення. 3429 Агент податковий. 3441. Інспектор митний. 3442. Ревізор-інспектор податковий. 3449. Інспектор з експорту
Силабуси освітніх компонентів	https://hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-magistr-mytnyj-kontrol-2025

II. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

	СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК10. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики проблем та обґрунтування шляхів їх вирішення в сфері митної політики та митно-тарифного регулювання. СК11. Здатність здійснювати адміністрування митних та податкових платежів з метою забезпечення комунікацій між контролюючими органами та платниками податків в процесі здійснення контрольно-перевірочних заходів СК12. Здатність застосовувати систему управління ризиками в процесі митного оформлення товарів для оптимізації процедур митного контролю товарів та транспортних засобів
--	---

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

ІІІ. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ D2 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК» ОПП «МИТНИЙ КОНТРОЛЬ»

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР14. Застосовувати методи митно-тарифного адміністрування та контролю для здійснення митного оформлення товарів у ЗЕД.

ПР15. Здійснювати адміністрування митних та податкових платежів з метою обліку платників податків та визначення сум митних та податкових платежів в процесі їх декларування

ПР16. Здійснювати управління митними ризиками та володіти методами їх мінімізації для запобігання порушень митних правил в процесі виконання митних формальностей

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	3	3,3
2	ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	10	11,1
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	62	68,9
4	ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	15	16,7
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	90	100 %
	<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	25	27,8 %

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ	3	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	МАГ-МАЙНОР	5	Залік
ВК2	МАГ-МАЙНОР	5	Залік
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК2	РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ І ФОНДОВИЙ РИНОК	5	Екзамен
ОК3	МИТНО-ТАРИФНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ	5	Екзамен
ОК4	ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	9	Залік, Екзамен
ОК5	АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ТА ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ	4	Екзамен

OK6	МИТНІ РИЗИКИ (АНГЛ. МОВ.)	4	Залік
OK7	ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ	4	Залік
OK8	КУРСОВИЙ ПРОЄКТ: ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ	1	Курсовий проєкт
OK9	КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ	3	ЗВІТ
OK10	ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	9	ЗВІТ
OK11	НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	3	ЗВІТ
OK12	ДИПЛОМНА РОБОТА	15	Дипломна робота
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
BK3	МЕЙДЖОР 1	5	Екзамен
BK4	МЕЙДЖОР 2	5	Екзамен
BK5	МЕЙДЖОР 3	5	Екзамен

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова навчального плану освітньої програми складається з: МАГ-МАЙНОРІВ, що студенти обирають з пулу вибірових дисциплін університету та МЕЙДЖОРІВ, що обираються з пулу вибірових дисциплін спеціальності (освітньої програми).

МАГ-МАЙНОР – умовна назва вибірових навчальних дисциплін підготовки освітнього ступеня магістр (МАЙНОР для магістрів). Сутність МАГ-МАЙНОРІВ полягає у вільному виборі навчальних дисциплін таких напрямків, які відображають інтереси здобувачів вищої освіти, їх вподобання та плани на майбутнє працевлаштування. МАГ-МАЙНОР є обов’язковою складовою освітніх програм

Обсяг дисципліни МАГ-МАЙНОР – складає 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю є залік. Загальний обсяг дисциплін маг-майнорів складає 10 кредитів ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти очної (денної) форми навчання обирають по одній дисципліні в 1 та 2 семестрі на першому році навчання.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають 2 дисципліни на 1 році навчання.

МЕЙДЖОР - дисципліна, що обирається здобувачем вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти з пулу спеціальності та/або освітньої програми. Призначена для формування індивідуальної освітньої траєкторії та забезпечує можливості здобувачу вищої освіти поглибити професійні знання в межах обраної спеціальності та/або освітньої програми та/або здобути додаткові не фахові компетентності.

Формою підсумкового контролю є іспит. Загальний обсяг МЕЙДЖОРІВ складає 15 кредитів ЄКТС.

Вибіркові навчальні дисципліни не формують результати навчання, що передбачені стандартом вищої освіти для відповідного рівня, але можуть поглиблювати певні з них та розвивати софтскілс. Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають в якості мейджорів 3 дисципліни на 1 році навчання залежно від спеціальності (освітньої програми).

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОПП «МИТНИЙ КОНТРОЛЬ» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи. Атестація за спеціальністю здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти після виконання здобувачем вищої освіти навчального плану у формі: публічного захисту дипломної роботи магістра. До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану. Результати атестації визначаються оцінками за 100 бальною шкалою ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	ХНЕУ ім. С. Кузнеця розробляє та затверджує: Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; регламент перевірки кваліфікаційних (дипломних) робіт на унікальність. Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється Екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

	Дипломна робота магістра допускається до захисту перед Екзаменаційною комісією за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який затверджений кафедрою митної справи та фінансових послуг Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Вимоги до кваліфікаційної роботи: Кваліфікаційна робота має передбачати розв’язання складної задачі або проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Кваліфікаційна магістерська дипломна робота – це навчально-наукова робота здобувача вищої освіти, яка виконується на завершальному етапі здобуття освітньої кваліфікації магістра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома магістра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку за освітньою програмою «Митний контроль». Дипломна робота магістра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних робіт, запобігання академічного плагіату дипломні роботи розміщуються на інформаційних ресурсах ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Вимоги до публічного захисту	До захисту магістерської роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану, пройшли та захистили звіт з проходження переддипломної практики, у встановлений термін пройшли нормоконтроль. Магістрант захищає роботу публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора університету. Процедура захисту включає: оголошення рецензій, відгуку наукового керівника; виступ магістранта; запитання до автора роботи; відповіді магістранта; обговорення на засіданні Екзаменаційної комісії результатів захисту робіт; рішення Екзаменаційної комісії про оцінку роботи та присвоєння відповідної кваліфікації магістранту. Для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій доцільно підготувати презентації із використанням мультимедійної техніки.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання Ліцензійних вимог, акредитації. Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус- групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти, в) в разі зміни н законодавчої та нормативної бази.

Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів	Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління (електронний журнал) та інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.
Забезпечення якості студенто- центрованого навчання, викладання та оцінювання	Планування, розподіл та надання навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховують їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.
Забезпечення якості науково- педагогічних працівників	Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом календарного року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої- професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій

	управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація за освітньо-професійною програмою публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Публічною є інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цією програмою; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються тощо.
Забезпечення академічної доброчесності	Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задачі проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1.	Зн2	Ум1		
ЗК2.			К1, К2	
ЗК3.		Ум1	К1	
ЗК4.		Ум1		АВ1
ЗК5.		Ум1		АВ1, АВ2
ЗК6.			К1, К2	
ЗК7.			К2	АВ1, АВ2
ЗК8.			К1, К2	
ЗК9		Ум1		АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1.	Зн1, Зн2			
СК2.	Зн1, Зн2	Ум1		
СК3.		Ум1	К2	АВ1
СК4.	Зн2	Ум1		
СК5.				АВ2, АВ3
СК6.	Зн2	Ум1		
СК7.		Ум1		
СК8.		Ум1		АВ3
СК9.			К1	АВ1
СК10..	Зн2	Ум1		АВ2
СК11.	Зн1, Зн2	Ум1		АВ2
СК12.	Зн2	Ум1		АВ2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність																					
	Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності												
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	
ПР01	OK1 OK8									OK1 OK2 OK9												
ПР02			OK1 OK8							OK10 OK11	OK4 OK7 OK8											
ПР03	OK1 OK8										OK5 OK11		OK9 OK10 OK11 OK12		OK1 OK8					OK5 OK11		
ПР04			OK3 OK8 OK12													OK9 OK10		OK9 OK10				
ПР05		OK6 OK12				OK6 OK12		OK6 OK12						OK6 OK12							OK6 OK12	
ПР06			OK1 OK8 OK11 OK12			OK3 OK11													OK3 OK8			
ПР07									OK8 OK12			OK4 OK7										
ПР08													OK4 OK7				OK2 OK7 OK11	OK11 OK12				
ПР09						OK2 OK4	OK9 OK10					OK4 OK7		OK9 OK10				OK6 OK12				
ПР10	OK4 OK10 OK12										OK4 OK12				OK1 OK12	OK11 OK12					OK6 OK11	
ПР11					OK2 OK4							OK4 OK7 OK8 OK11	OK9 OK10		OK5 OK11							
ПР12					OK11 OK12							OK4 OK11	OK4 OK11									

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність																					
	Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності												
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	
ПР13						OK4 OK8 OK9			OK4 OK10					OK9 OK10								
ПР14				OK9 OK10 OK11 OK12															OK3 OK8			
ПР15				OK3 OK5 OK12																OK3 OK5 OK8		
ПР16		OK6 OK12			OK6 OK9																OK6 OK9	

Гарант ОП

підписано

Олексій НАЙДЕНКО

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми «Митний контроль»

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Підпис
1. Навчально-методичний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти	
3. Завідувач випускової кафедри	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«АТТІ ДІ ГАРА»

Україна, 04080, м. Київ, вул. Кирилівська, буд. 60 П, код ЄДРПОУ: 45141976,
тел. +38 (099) 25-66-125, e-mail: adg.tender@gmail.com

РЕЦЕНЗІЯ

зовнішнього стейкхолдера

на освітньо-професійну програму «Митний контроль»

яка реалізується в Харківському національному економічному університеті імені
Семена Кузнеця

В умовах євроінтеграції та розвитку зовнішньоекономічних зв'язків митний контроль відіграє ключову роль у забезпеченні митної безпеки, захисті економічних інтересів держави та контролю за переміщенням товарів через кордони. Митний контроль є важливим інструментом розвитку зовнішньої торгівлі та зміцнення логістичної конкурентоспроможності країни на міжнародній арені, важливим інструментом у забезпеченні належного обігу товарів і послуг між країнами, дотриманні міжнародних стандартів і норм, а також захисті національних інтересів від незаконних дій, таких як контрабанда, шахрайство та порушення митних правил.

Євроінтеграційні процеси сприяють гармонізації національних законодавчих актів із європейськими стандартами, що забезпечує легкість та безпеку переміщення товарів через кордони. Це також стимулює розвиток бізнесу та збільшення обсягів зовнішньої торгівлі, покращуючи конкурентоспроможність на міжнародному ринку. Таким чином, ефективна система митного контролю є важливим фактором стабільності національної економіки, сприяючи розвитку зовнішньоекономічних відносин та інтеграції в міжнародні економічні процеси.

В таких умовах значну роль відіграє підготовка фахівців з митного контролю, і саме тому освітньо-професійна програма «Митний контроль» другого (магістерського) рівня вищої освіти, що розроблена за участі науково-педагогічних працівників Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, здобувачів вищої освіти, роботодавців та стейкхолдерів, є надзвичайно актуальною.

Навчальний план програми включає логічно взаємопов'язані обов'язкові освітні компоненти, що підтверджує високу якість її підготовки. Такий підхід дозволяє готувати фахівців, здатних вирішувати складні та спеціалізовані завдання, що можуть виникати в умовах невизначеності професійної діяльності в сфері митного контролю.

Аналіз освітньо-професійної програми «Митний контроль» свідчить про те, що вона надає змогу забезпечити здобувачам вищої освіти можливість здобути важливі професійні компетенції та навички для виконання аналітичної, консультативної, фінансової, управлінської, контрольної та адміністративної роботи в галузі фінансів, митної політики та митно-тарифного регулювання на різних рівнях економіки.

З огляду на вищезазначене, можна рекомендувати освітньо-професійну програму «Митний контроль» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

Директор

Борис НЕСТЕРОВ

РЕЦЕНЗІЯ
зовнішнього стейкхолдера
на освітньо-професійну програму «Митний контроль»
яка реалізується в Харківському національному економічному університеті
імені Семена Кузнеця

Ключовим аспектом стабільного розвитку будь-якої країни є наявність комплексної системи митного контролю, яка буде сприяти забезпеченню державної безпеки, захисту національних економічних інтересів та підтримці ефективної співпраці з міжнародними партнерами. Митний контроль є важливий інструмент реалізації митної політики держави, який охоплює ряд заходів, таких як митно-тарифне регулювання, що забезпечує правильну сплату ввізних та вивізних мит, дотримання міжнародних угод щодо преференційних митних режимів, а також нетарифне регулювання, яке включає контроль за виконанням внутрішніх законодавчих актів і міжнародних угод. Вдосконалення ІТ-рішень є важливим напрямом для покращення системи митного контролю, зокрема у сфері моніторингу та забезпечення дотримання вимог митних режимів.

Митний контроль є важливою складовою національної безпеки і економічного розвитку країни, адже він не тільки забезпечує дотримання митних правил, але й стимулює розвиток зовнішньої торгівлі, залучення інвестицій та поповнення державного бюджету. Вдосконалення ІТ-рішень, що стосуються митного регулювання та контролю за виконанням митних режимів, дозволить забезпечити кращу взаємодію з державними органами та покращити контроль за дотриманням вимог митного законодавства.

З цією метою важливим є розвиток освітньо-професійної програми «Митний контроль», яка спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців для роботи в цій галузі. Освітньо-професійна програма включає в себе 90 кредитів ЄКТС і охоплює всі необхідні освітні компоненти для підготовки магістрів. Є актуальною для сучасного ринку праці.

Програма орієнтована на засвоєння методів тарифного та нетарифного регулювання в митному контролі, сприяє розвитку навичок визначення наслідків і оцінки митних ризиків застосування різних митних режимів. Завдяки цій освітньо-професійній програмі, здобувачі вищої освіти набувають необхідних компетентностей для вирішення складних завдань у галузі митного контролю та супроводження зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

Таким чином, ознайомлення з програмою «Митний контроль» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти показує, що вона є актуальною та високо оцінюється серед стейкхолдерів, має необхідну матеріально-технічну базу. Тому її доцільно рекомендувати для підготовки магістрів у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

В.о. завідувача кафедри фінансів і
бухгалтерського обліку
Державного університету економіки
і технологій, к.е.н., доцент

Олена НІЗВЕСТНА

Підписано ВКФД/ Оксана Горобіс
31 жовтня 2025

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας -University of Western Macedonia
Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών
Department of International and European Economic Studies
Κοζάνη Τ.Κ. 50100 Κοίλα Κοζάνης , Ελλάδα, +302461068145

РЕЦЕНЗИЯ
зовнішнього стейкхолдера
на освітньо-професійну програму «Митний контроль»

яка реалізується в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця

На сучасному етапі розвитку економіки України важливим напрямом є впровадження інноваційних інформаційних технологій у сфері митного контролю та адміністрування. Пріоритетним завданням є уніфікація та стандартизація автоматизованих систем, які забезпечують митне оформлення товарів і управління ризиками. Діджиталізація митних процедур має на меті не лише спрощення й прискорення процесів митного оформлення, але й значне підвищення рівня прозорості у взаємодії між митними органами, бізнесом та міжнародними партнерами. Упровадження сучасних IT-рішень сприятиме підвищенню ефективності управління митними ризиками, а також забезпечить інтеграцію в глобальну економіку.

У контексті посилення зовнішньоекономічної безпеки країни, зростанні обсягів міжнародної торгівлі, необхідність боротьби з контрабандою, виконання міжнародних зобов'язань і підвищення прозорості митних процедур зумовлюють потребу у кваліфікованих фахівцях. Саме вони зможуть забезпечувати ефективне функціонування митних органів, захищати національні інтереси, сприяти залученню інвестицій і полегшенню міжнародної торгівлі. Освітньо-професійна програма базується на збалансованому поєднанні освітніх компонентів, які охоплюють обов'язкові й вибіркові елементи. Вони дозволяють здобувачам оволодіти необхідними компетентностями та навичками у сферах митної політики, тарифного і нетарифного регулювання, фінансового менеджменту, а також аналізу ризиків, пов'язаних із митними процедурами.

Програма відрізняється багатофункціональністю та адаптованістю до сучасних викликів ринку праці. Серед її конкурентних переваг – орієнтація на використання сучасних цифрових технологій, розширення аналітичних, консультативних, управлінських та контрольних навичок у здобувачів вищої освіти. Особливу увагу приділено розумінню механізмів тарифного і нетарифного регулювання, виконанню митних експертиз та оцінці ризиків при застосуванні митних режимів.

Аналіз освітньо-професійної програми "Митний контроль" для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти свідчить про її високу якість, затребуваність серед стейкхолдерів та актуальність у контексті євроінтеграційних і глобалізаційних процесів. Враховуючи всі переваги програми, вона рекомендована для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

Професор міжнародних, європейських та чорноморських економічних відносин,

Кафедра міжнародних та європейських економічних досліджень,

Директор Міжнародного міжвузівського -Міжвідомчий

Спільна магістерська програма «Управління та транспортування нафти, газу та водню» M.Sc. MOGMAT

Університет Західної Македонії (Греція)

Εβανγελος Σίσκος δ.ε.ν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας -University of Western Macedonia
Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών
Department of International and European Economic Studies
Κοζάνη Τ.Κ. 50100 Κοίλα Κοζάνης , Ελλάδα, +302461068145

REVIEW
of an external stakeholder
on the educational and professional program "Customs Control"
implemented at Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

At the current stage of Ukraine's economic development, an important area of focus is the implementation of innovative information technologies in the field of customs control and administration. A key priority is the unification and standardization of automated systems that ensure customs clearance of goods and risk management. The digitalization of customs procedures aims not only to simplify and accelerate the customs clearance processes but also to significantly enhance transparency in the interaction between customs authorities, businesses, and international partners. The introduction of modern IT solutions will contribute to improving the efficiency of risk management and ensuring integration into the global economy.

In the context of strengthening the country's external economic security, increasing volumes of international trade, combating smuggling, fulfilling international obligations, and enhancing transparency in customs procedures, there is a growing demand for highly qualified professionals. These specialists will be capable of ensuring the effective operation of customs authorities, protecting national interests, attracting investments, and facilitating international trade.

The educational and professional program is based on a well-balanced combination of educational components that include both mandatory and elective elements. These components enable students to acquire the necessary competencies and skills in the fields of customs policy, tariff and non-tariff regulation, financial management, and risk analysis related to customs procedures.

The program is distinguished by its multifunctionality and adaptability to modern labor market challenges. Among its competitive advantages are a strong emphasis on the use of modern digital technologies and the development of analytical, consultative, managerial, and supervisory skills in higher education applicants. Special attention is given to understanding the mechanisms of tariff and non-tariff regulation, conducting customs expertise, and assessing risks associated with the application of customs regimes.

The analysis of the educational and professional program "Customs Control" for applicants at the second (master's) level of higher education highlights its high quality, demand among stakeholders, and relevance in the context of European integration and globalization processes. Considering all the program's advantages, it is recommended for the training of master's-level applicants at Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics.

Professor of International, European and Black Sea Economic Relations
Department of International and European Economic Studies
Director of the International Inter-University-Interdepartmental
Joint Master's Program "Oil, Gas and Hydrogen Management and Transportation" M.Sc. MOGMAT
University of Western Macedonia (Greece)

D.Sc. Econ. Evangelos Siskos